

– підвищення надійності продукції – розширення кола учасників, сприяє збільшенню конкуренції і як наслідок підвищення якості та надійності продукції;

– чинники зниження витрат (зменшення ціни, зниження витрат за іншими напрямками) – залучення якомога більшого кола учасників (зменшення або відміна квот, залучення до участі у торгах нерезидентів) впливає на зменшення ціни даної продукції;

– напрямки операційної діяльності, де очікується отримання позитивного економічного ефекту – забезпечення стабільної роботи родовищ, що забезпечить збільшення видобутку природного газу, що є основною метою діяльності підприємства.

Отже, будівництво нових та розширення існуючих ДКС забезпечить стабілізацію та збільшення видобутку природного газу, що, в свою чергу, збільшить прибутки Товариства.

#### **УДК 334.02:338.4**

### **СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОПОСТАЧАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*О. Ю. Кушлик, Л. І. Ріщук*

*Івано-Франківський Національний технічний університет нафти і газу*

*e-mail: reg@nung.edu.ua*

Електроенергетична галузь зазнала глибоких перетворень через зміну законодавства, розвиток ринкових відносин, модернізацію обладнання, інноваційну діяльність. В умовах подолання цілої низки проблем та створення передумов для вільного вибору постачальника електроенергії споживачами, енергопостачальні підприємства змушені орієнтуватися на потреби споживачів, створювати умови для взаємовигідної довгострокової співпраці. Питання ефективності функціонування енергетичних підприємств, оптимізації їх діяльності та утримання конкурентних переваг на ринку набувають особливої актуальності.

В результаті дослідження взаємозв'язку стратегічних планів у розрізі державного та галузевого управління визначено часткову присутність індикативної форми планування, оскільки стратегічний план розвитку держави декларує стратегічні орієнтири активної державної політики розвитку галузей. Спрямованість процесів визначення цілей і пріоритетів з вищого рівня на нижчий не суперечить самостійності суб'єктів стратегічного планування у визначенні пріоритетів і цілей розвитку підприємств, а є логічним способом забезпечення ефективності стратегічного управління на загальнодержавному та галузевих рівнях використанням сучасних і дієвих технологій управління.

Розвиток енергопостачальних підприємств обумовлений чітко визначеними цілями та пріоритетами, які відповідають умовам середовища функціонування та корелюють з цілями державної енергетичної політики.

Зміст діяльності енергопостачальних підприємств полягає у моніторингу енергетичних процесів; сегментуванні ринків енергетичних послуг; прогнозування попиту на послуги і управління ним; контроль якості енергії і надійності енергопостачання; аналіз та обґрунтування раціональних цін на послуги; пошук нових напрямів комерційної діяльності; підвищення ефективності діяльності компанії. Ризики, які притаманні діяльності енергопостачальних підприємств: ризик непередбачених втрат, ризик зміни кон'юнктури ринку, технологічний ризик, ризик поглинання.

Оскільки енергопостачальне підприємство розглядаємо як диверсифіковане (постачання електроенергії та пов'язані з ліцензованою діяльністю послуги, послуги енергосервісу (технічне обслуговування, проектна документація тощо), виготовлення електрообладнання для продажу, оренда приміщень), результатом стратегічного процесу є плановий документ, що описує стратегічний набір: корпоративну, бізнесові (ділові), функціональні, операційні. Специфіка стратегічного набору обумовлена особливостями основних стейкхолдерів та сформованими з ними взаємовідносинами.

Ефективне стратегічне управління передбачає відповідної концепції, алгоритм якої представлений формуванням логічного ланцюжка її основних компонентів – формування політики в сфері стратегічного управління, розробки стратегії і реалізації стратегії.

Політика забезпечує основу для розробки, аналізу та реалізації стратегії, стратегічних цілей. Базисом формування політики стратегічного управління служить стратегічне мислення, що базується на усвідомленні керівниками й усім персоналом специфіки роботи енергопостачального підприємства, мети розвитку підприємства та способів її досягнення, власної відповідальності, необхідності відповідного управління цим процесом і забезпечення орієнтації всіх видів діяльності на створення та підвищення конкурентоспроможності, фінансового успіху впродовж тривалого періоду.

Розробка стратегії є єдиним способом формального прогнозування рішень перспективного розвитку та ефективної діяльності підприємства в умовах сучасного типу мінливості зовнішнього середовища, постійного зростання інформаційних потоків. Вона дозволяє прогнозувати наслідки рішень, що приймаються, впливаючи на ситуацію шляхом відповідного розподілу ресурсів, встановлення ефективних зв'язків та формування стратегічної поведінки персоналу. Визначальним елементом стратегії розвитку підприємства є формування стійких і тривалих конкурентних переваг.

Формалізованими ознаками стратегії є розроблені і задокументовані місія, візія, стратегічні цілі, стратегічний план, програми, проекти. Стратегічні цілі енергопостачальних підприємств впливають з стратегічних цілей розвитку енергетичної галузі в цілому. При їх визначенні враховують позицію запитів споживачів регіону, і позицію вирішення проблеми забезпечення поступального розвитку галузі. Стратегічний план, програми, проекти енергопостачальних підприємств є складними аналітичними продуктами, які враховують легітимні інтереси багатьох стейкхолдерів.

Ефективність механізму розробки і реалізації стратегії розвитком енергопостачальних підприємств залежить від уміння менеджменту передбачити майбутні загрози та можливості у середовищі функціонування, розробити стратегії з їх урахуванням, а також корегувати складові стратегії при настанні неочікуваних подій.

#### **Список використаних джерел:**

1. Закон України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» : прийнятий 24 жов. 2013 року № 663-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/663-18>. 2
2. Боднарчук В. Стан оптового ринку електричної енергії України та перспективи планування стратегічного розвитку енергогенеруючих підприємств / В. Боднарчук // Сіверянський літопис. — 2007. — № 5. — С. 205-214
3. Перерва П. Г. Формування цінності взаємовідносин енергопостачальних підприємств зі споживачами електроенергії / П. Г. Перерва, Т. В. Омеляненко // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2014. - № 1. - С. 152-160. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi\\_2014\\_1\\_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2014_1_17)

**УДК: 334:477.72**

#### **УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ**

*А. С. Мохненко, О. М. Федорчук*  
*Херсонський державний університет*  
*e-mail: mohnenkoas@gmail.com*

Важливим аспектом визначення пріоритетів розвитку підприємств в межах регіональної концепції державного регулювання є усунення територіальних і галузевих диспропорцій розміщення факторів виробництва, стимулювання ділової активності у важкодоступних районах з надлишком трудових ресурсів та зумовленим цим високим рівнем міграції населення, а також з унікальними особливостями окремих факторів чи ресурсів.

Враховуючи вищезгадане нами пропонується група основних принципів удосконалення системи управління підприємствами в регіоні. До них відносяться принципи: максимальної свободи юридичних і фізичних осіб в проведенні підприємницької діяльності; необмеженості доступу суб'єктів бізнесу до засобів державної підтримки підприємництва; достатнього втручання державних органів управління в діяльність підприємницьких структур; посилення матеріальної відповідальності за незаконну підприємницьку діяльність; забезпечення рівних умов щодо різних форм власності господарювання.

Дотримання вказаних принципів дозволяє зосередитися не тільки на адміністративно-директивних, а й на фінансових методах регулювання діяльності підприємств.